

INFORMÁCIE PRE VEREJNOSŤ

(podľa §15a zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva
v znení neskorších predpisov)

Obvodný úrad Galanta v súlade s § 14, ods. 1 písm. p) a § 15a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov zverejňuje dňom 27. mája 2011 na svojej internetovej stránke informácie pre verejnosť, ktoré zahŕňajú:

- 1) informácie o zdroji ohrozenia,
- 2) informácie o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti a následkov na postihnutom území a životnom prostredí,
- 3) nebezpečné vlastnosti a označenie látok a prípravkov, ktoré by mohli spôsobiť mimoriadnu udalosť,
- 4) informácie o spôsobe varovania obyvateľstva a o záchranných prácach,
- 5) úlohy a opatrenia po vzniku mimoriadnej udalosti
- 6) podrobnosti o tom, kde sa dajú získať ďalšie informácie súvisiace s plánmi ochrany obyvateľstva v rámci územného obvodu,
- 7) odkaz na obmedzenia vyplývajúce z ochrany dôverných informácií a utajovaných skutočností.

Mimoriadnou udalosťou (MU) sa rozumie živelná pohroma, havária, katastrofa alebo teroristický útok, pričom:

- a) **živelná pohroma** je mimoriadna udalosť, pri ktorej dôjde k nežiaducemu uvoľneniu kumulovaných energií alebo hmôt v dôsledku nepriaznivého pôsobenia prírodných síl, pri ktorej môžu pôsobiť nebezpečné látky alebo pôsobia ničivé faktory, ktoré majú negatívny vplyv na život, zdravie alebo na majetok,
- b) **havária** je mimoriadna udalosť, ktorá spôsobí odchýlku od ustáleného prevádzkového stavu, v dôsledku čoho dôjde k úniku nebezpečných látok alebo k pôsobeniu iných ničivých faktorov, ktoré majú vplyv na život, zdravie alebo na majetok,
- c) **katastrofa** je mimoriadna udalosť (MU), pri ktorej dôjde k narastaniu ničivých faktorov a ich následnej kumulácii v dôsledku živeľnej pohromy a havárie.

Ohrozenie je obdobie, počas ktorého sa predpokladá nebezpečenstvo vzniku alebo rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.

1. INFORMÁCIE O ZDROJOCH OHROZENIA, O MOŽNOM ROZSAHU MU A NÁSLEDKOV NA POSTIHNUTOM ÚZEMÍ A ŽIVOTNOM PROSTREDÍ

1.1. ŽIVELNÉ POHROMY

1.1.1. Povodne a záplavy z povrchových vodných tokov

Zdroje:

Povrchové vodné toky sú na území obvodu tvorené sieťou vzájomne rozlične poprepájaných riek, riečok, potokov a kanálov. Na základe veľkosti ich objemového prietoku a potenciálne i z hľadiska ohrozenia povodňami a záplavami sú najvýznamnejšie rieky *Váh, Malý Dunaj, Čierna Voda a Dudváh*. Menšie nebezpečenstvo predstavujú riečky *Gidra a Salibský Dudváh*. Malé vodné toky ako *Šárd, Zajarčie, Derňa* resp. umelo vytvorené kanály znamenajú najmenšie riziká.

Možný rozsah mimoriadnej udalosti (MU) a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

Oblasti možného ohrozenia povodňami a záplavami sú dislokované predovšetkým v okolí uvedených vodných tokov. K častým záplavám spätnými vodami pri vysokej hladine Váhu dochádza hlavne v obciach Dolný Chotár, Kráľov Brod a Trstice. Vyliatie jeho koryta sa často vyskytuje aj v lokalite autokempingu Sereď. Náhle zvýšenie hladín menovaných riek a prudké zrýchlenie toku vody môže vytvárať riziká ohrozenia životov a zdravia obyvateľov v dôsledku tvorby silného prúdu vody. Ten môže mať potenciál na strhávanie

prekážok ktoré má v ceste, alebo ich poškodzovať, a to vrátane mostov, dopravných komunikácií, elektrických sítí atď. Následkom sú problémy s dodávkami energií, zásobovaním obyvateľstva pitnou vodou, potravinami. Podmienky na bývanie občanov v domoch sú na určitú dobu obmedzené alebo úplne znemožnené. Povodne sú spravidla sprevádzané veľkými materiálnymi škodami. Na zaplavených územiach dochádza k znehodnoteniu úžitkových vlastností domov, obytných priestorov, pivníc, priemyselných stavieb a pod. Negatívny je tiež vplyv na celkové životné prostredie, v dôsledku úhynu vegetácie znečistenia zdrojov pitnej vody, premnoženia plesní a iných choroboplodných mikroorganizmov.

1.1.2. Mimoriadne javy poveternostného a klimatického charakteru

a) zvýšenie hladiny podzemných vôd

Zdroje:

Dlhotrvajúce výdatné dažde a/alebo masívnejšie topenie snehov spôsobujú zvýšenie hladiny spodných vôd prípadne vytváranie stojatých jazier na teréne.

Možný rozsah MU a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

Najčastejšie sa vyskytujú v obci *Váhovce a Horné Saliby*. V prípade plošného zdvihnutia podzemných vôd tieto zaplavujú nielen pivnice a suterénne priestory budov ale vytvárajú aj plošné jazerá na povrchu terénu a poliach, kde ničia úrodu resp. znemožňujú realizáciu poľnohospodárskych prác. Následky bývajú podobné ako v prípade povodní (viď. časť 1.1.1.), avšak celkovo s menším dopadom na bežný život, najmä pokiaľ ide o dodávky energií a zásobovanie resp. potrebu evakuácie obyvateľov.

b) možnosť výskytu snehových kalamít

Zdroje:

Veterné počasie, rovinatý charakter terénu v obvode a nedostatok prirodzených vetrolamov zapríčiňujú v zimnom období výskyt snehových kalamít, hlavne na cestných úsekoch kolmých na prevládajúce smery vetra. Zložitá situácia sa môže vytvoriť v dôsledku dopravných havárií, alebo v zimnom období na úsekoch s nebezpečenstvom tvorby snehových závejov.

Možný rozsah MU a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

Snehové kalamity sa v obvode často vyskytli na nasledujúcich pozemných komunikáciách:

- štátna cesta I/62 - úsek *V. Mača - Sereď*
- štátna cesta II/507 - *Nebojsa - Sereď*
- štátna cesta II/507 - úsek *Vinohrady nad Váhom - Dvorníky*
- križovatka štátnych ciest I/51 - III/5623 *Pata - Šoporňa*
- štátna cesta II/507 - úsek *Čierny Brod - Galanta*
- štátna cesta II/573 - úsek *Šoporňa - Šaľa*
- štátna cesta III/5081 - *Galanta - Košúty*
- štátna cesta III/5084 - úsek *Kajal - Váhovce*
- štátna cesta III/5074 - úsek *Tomášikovo - Horné Saliby*

Sú to prevažne cesty II. a III. triedy. Takéto mimoriadne udalosti majú za následok ich nezjazdnosť a z toho vyplývajúce problémy so zásobovaním obcí resp. poskytovaním zdravotníckej pomoci občanom.

1.1.3. Veľké lesné požiare

Zdroje:

Lesy sú zachované hlavne v inundačnom území rieky Váh a Malý Dunaj.

Možný rozsah MU a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

Plošne a polohovo významnejšie lesy s uvedením možného ohrozenia: - *Vincov les neďaleko Sládkovičova (Termálne kúpalisko)*; - *les medzi P. Úľanmi a Sládkovičovom (Pusté Úľany)*; - *národná prírodná rezervácia Dubník pri Vinohradoch (Vinohrady nad Váhom)*; - *les pri Sereďi (Autocamping Sereď)*; - *les v okolí Šoporne (Šintava, Šoporňa)*; - *Mačiansky háj (Veľká Mača)*; - *les pri Vozokanoch a Tomášikove (Tomášikovo, Vozokany)*; - *les pri Trsticiach (Trstice)*.

Okrem priameho nebezpečenstva a následkov ohňa môže spôsobiť nepriaznivý vplyv na obyvateľstvo a životné prostredie aj tvorba hustého dymu v prípade ich požiaru.

1.1.4. Ohrozenie seizmickou činnosťou, zosuvmi pôdy, skál a lavín

Zdroje:

Podľa údajov Geofyzikálneho ústavu SAV Bratislava z pozorovaných zemetrasení na Slovensku za obdobie rokov 1034 – 1990, galantský *obvod nie je ohrozený seizmickou činnosťou*. Z jeho geografického charakteru vyplýva, že územia tvorené horninami náchylnými k zosúvaniu sa nachádzajú len v severnej časti. *Zosuvy pôdy zo svahov* sa vyskytujú v katastri obce *Vinohrady nad Váhom*. Oblasť ohrozenia lavínou prípadne zosuvmi skál sa vzhľadom na veľmi mierne členitý terén hodnoteného teritória nevyskytujú.

1.2. HAVÁRIE

1.2.1. Závažné priemyselné havárie

Zdroje:

Sú to podniky zaradené do kategórie „A“ alebo „B“ v zmysle zákona NR SR č. 261/2002 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Takým je *Duslo a.s. Šaľa*, ktorý je zaradený do kategórie „B“. Oblasť ohrozenia v jeho okolí zasahuje aj do galantského obvodu. Na základe písomnej informácie menovanej firmy „O hodnotení vplyvu vybraných nebezpečných látok (NL) na okolité objekty, územie a obyvateľstvo v zmysle zákona 261/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov“ predstavujú ohrozenie územia resp. obyvateľstva obvodu Galanta *úniky nebezpečných chemických látok (NCHL)- chlóru a amoniaku*. Filozofia celopodnikového havarijného plánu je postavená na výbere najhorších reprezentatívnych scenárov svojho druhu (disperzia, výbuch, požiar).

Možný rozsah MU a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

➤ Únik amoniaku v Duslo a.s. Šaľa

Z citovaného hodnotenia vplyvu vyplýva, že najväčší polomer oblasti ohrozenia môže byť dosiahnutý pri úniku amoniaku z potrubia na dne zásobníka.

Názov nebezpečnej chemickej látky:	Amoniak (Čpavok)
Vzdialenosť hranice oblasti:	9400 m
Rozloha ¹⁾ :	27 800 ha z toho 19 500 na území obvodu Galanta
Ohrozené obce:	osada Štrkovec v k. ú. Šoporňa – cca 130 obyvateľov
Časové faktory ohrozenia ²⁾ :	- ak $v = 1 \text{ m/s}$ (3,6 km/h) \Rightarrow tak $t = 108 \text{ min}$
	- ak $v = 3 \text{ m/s}$ (10,8 km/h) \Rightarrow tak $t = 36 \text{ min}$
	- ak $v = 6 \text{ m/s}$ (21,6 km/h) \Rightarrow tak $t = 18 \text{ min}$

Poznámky: 1. Rozloha platí pre kruhovú oblasť,
2. Údaje sú vypočítané pre vzdialenosť 6,5km, t.j. vzdialenosť osady Štrkovec (v - rýchlosť prízemného vetra, t- čas začiatku ohrozenia).

➤ Únik chlóru v Duslo a.s. Šaľa

Identifikovaných bolo dvanásť havarijných scenárov disperzie chlóru. Najväčší nežiaduci vplyv na okolie podniku má disperzia unikajúceho plynného - kvapalného chlóru zo železničnej cisterny s kapacitou 52 t chlóru.

Názov nebezpečnej chemickej látky:	Chlór
Vzdialenosť hranice oblasti:	9100 m
Rozloha ¹⁾ :	26 000 ha z toho 16 000 na území obvodu Galanta
Ohrozené obce:	osada Štrkovec v k. ú. Šoporňa – cca 130 obyvateľov
Časové faktory ohrozenia ²⁾ :	- ak $v = 1 \text{ m/s}$ (3,6 km/h) \Rightarrow tak $t = 108 \text{ min}$
	- ak $v = 3 \text{ m/s}$ (10,8 km/h) \Rightarrow tak $t = 36 \text{ min}$
	- ak $v = 6 \text{ m/s}$ (21,6 km/h) \Rightarrow tak $t = 18 \text{ min}$

➤ **Následky na postihnutom území**

Rozsahy následkov po vzniku mimoriadnych udalostí s únikom NCHL u jednotlivých zdrojov ohrozenia priamo súvisia s realizovaním všetkých protichemických opatrení (podľa § 3 vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok) v období pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti, ďalej v plnení povinností právnických osôb, fyzických osôb - podnikateľov, v naplňaní pôsobnosti obcí a dotknutých štátnych orgánov v príprave na účinnú ochranu a v prijímaní opatrení na znižovanie rizík ohrozenia, ktoré sú ustanovené v platnej právnej úprave.

Následky na životoch, zdraví a majetku sú ovplyvnené bezprostredne po úniku nebezpečnej látky aj množstvom osôb, ktoré sa v danom čase nachádzajú na ohrozenom území. V prípade MU v Dusle a.s. Šaľa, v rozsahu podľa najhorších reprezentatívnych scenárov pre disperziu amoniaku resp. chlóru sa v postihnutých oblastiach t. j. aj na území iných obvodov predpokladá celkové narušenie chodu života, dopravy, výroby a zásobovania obyvateľstva. Závažnosť takejto havárie spočíva vo veľkom rozsahu ohrozenia a v rýchlosti pôsobenia, kedy vzniká časová tieseň na realizáciu opatrení pre zabezpečenie ochrany obyvateľstva a na zavedenie režimov života. V rámci dopravy môžu byť zasiahnuté najmä: cesta I. triedy v smere - Galanta - Šaľa - Nové Zámky, cesty č. 573 (smer Šoporňa- Šaľa) a č. 5614 (smer Horné Saliby- Diakovce- Šaľa) a v železničnej doprave trať medzinárodného významu Bratislava - Šaľa - Nové Zámky - Štúrovo - MR.

Predpokladá sa čiastočné narušenie životného prostredia bez trvalých následkov, s možným zhoršením epizootickej a čiastočne aj epidemickej situácie. Nie je predpoklad, že dôjde k vzniku sekundárnych mimoriadnych udalostí. Ďalšie následky vyplývajú z nebezpečných vlastností týchto látok, najmä ich toxicity, charakteru pôsobenia, reaktívnosti a pod., ktoré sú uvedené v bode 3.

1.2.2. Stacionárne zdroje ohrozenia vyplývajúce z umiestnenia nebezpečných látok

Medzi stacionárne zdroje patria právnické a fyzické osoby – podnikatelia (podniky), ktorí svojou činnosťou môžu ohroziť život, zdravie alebo majetok. Ide o subjekty skladujúce resp. manipulujúce s nebezpečnými chemickými látkami, ktoré v prípade havárie môžu spôsobiť ohrozenie pre svoje okolie. V obvode Galanta sú to *Mraziarne a.s. Sládkovičovo a Hubert J.E. s.r.o. Sered'* – prevádzkujúce mraziace resp. chladiace zariadenia s amoniakom.

Možný rozsah MU a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

➤ **Únik amoniaku v Mraziarňach a.s. Sládkovičovo**

Názov nebezpečnej chemickej látky:	Amoniak (Čpavok)
Vzdialenosť hranice oblasti:	Max. do 1000 m
Vzdialenosť pásma závažného zdravotného poškodenia	250 m
Rozloha ¹⁾ :	314,2 ha
Ohrozená lokalita:	Časť mesta Sládkovičovo – cca 4000 obyvateľov
Čas začiatku ohrozenia:	Prakticky okamžite

➤ **Únik amoniaku v Huberte s.r.o. Sered'**

Názov nebezpečnej látky	Amoniak (Čpavok)
Vzdialenosť hranice oblasti	Max. do 60 m
Rozloha ¹⁾	0,3 ha
Ohrozená lokalita	Bezprostredné okolie podniku ³⁾ (ul. M.R. Štefánika)
Čas začiatku ohrozenia:	Prakticky okamžite

Poznámky: 1. Rozloha platí pre kruhovú oblasť.
3. Len 5 % pravdepodobnosť zasiahnutia okolia podniku

➤ **Následky na postihnutom území**

Havária na chladiacom resp. mraziacom zariadení v *Mraziarňach a.s. Sládkovičovo* môže spôsobiť ohrozenie okolia podniku a mesta, až do vzdialenosti 1000 m. V dôsledku rozptylu plyného amoniaku sa predpokladá

narušenie chodu života, výroby, dopravy a zásobovania obyvateľstva na zasiahnutom území. Pri najhoršom scenári bude vylúčená cestná doprava na väčšine miestnych komunikácií. V prípade prízemného vetra prúdiaceho od severu môže byť zasiahnutá železničná doprava na trati medzinárodného významu Bratislava - Šaľa - Nové Zámky - Štúrovo - MR.

Uskutočnená analýza rizík pre havárie na chladiacom zariadení v *Huberte s.r.o. Sered'* stanovuje 5 % možnosť ohrozenia bezprostredného okolia podniku. V prípade súčasného pôsobenia viacerých nepriaznivých faktorov môže v tomto priestore prísť k určitému narušeniu chodu života a dopravy vplyvom plynného amoniaku.

Závažnosť takýchto havárií spočíva predovšetkým v rýchlosti pôsobenia. Vzniká časová tieseň na realizáciu opatrení pre zabezpečenie ochrany obyvateľstva ako sú: varovanie obyvateľstva, evakuácia resp. ukrytie v uzatvorených a utesnených budovách, najlepšie na 3. poschodí a vyššie. Veľkosť a tvar zasiahnutej oblasti závisí od viacerých faktorov, najmä od:

- množstva uniknutého amoniaku,
- včasnosti a účinnosti realizácie havarijných opatrení s cieľom obmedziť resp. zastaviť únik látky,
- do značnej miery od poveternostných podmienok v prízemnej vrstve atmosféry v danej lokalite.

Predpokladá sa čiastočné, krátkodobé narušenie životného prostredia bez trvalých následkov. Ďalšie následky vyplývajú z nebezpečných vlastností tejto látky, najmä jej toxicity, charakteru pôsobenia, reaktívnosti a pod., ktoré sú uvedené v bode 3. týchto informácií.

1.2.3. Úniky nebezpečných látok pri všetkých druhoch prepráv

Zdroje:

Mimoriadne udalosti spojené s únikom nebezpečných chemických látok (NCHL) vznikajú aj pri ich preprave po cestných a železničných komunikáciách. Označenie trás je centrálné ustanovené. V obvode Galanta sú to tie, z ktorých aspoň časť prechádza jeho územím. Dopravuje sa veľký sortiment NCHL v rôznych množstvách, ktoré sa nedajú vopred stanoviť. Pri takýchto haváriách nevieme predpovedať presné miesta vzniku ani podmienky ich uvoľnenia. Z uvedených dôvodov nie je možné jednoznačne plánovať a vyhodnotiť oblasti ohrozenia, ako v prípade stacionárnych objektov nakladajúcich s nebezpečnými látkami. Vyhláška MV SR č. 533/2006 Z.z. o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov ustanovuje určovanie oblasti ohrozenia až po vzniku mimoriadnej udalosti takéhoto charakteru. Napriek tomu z dôvodov prevencie a pripravenosti Odbor COaKR ObÚ Galanta vytypoval najpravdepodobnejšie zdroje. Tieto sú určené *prepravnou trasou a vybranými NCHL*. Sú to látky, ktoré boli za sledované časové obdobie prepravené na týchto komunikáciách v najväčšom množstve. Prehľad zdrojov:

<i>Prepravné trasy</i>		<i>Vybrané NCHL (prepravované v najväčšom množstve podľa jednotlivých trás)</i>
<i>Označenie</i>	<i>Smer</i>	
<i>C3</i>	<i>diaľnica D61-Bratislava-Trnava-Sered'-Báb-Nitra</i>	<i>etylén, hydroxid sodný, kyselina sírová</i>
<i>C5</i>	<i>Trnava- Sered'–Galanta–Dunajská Streda– Veľký Meder – Medved'ov</i>	<i>pentány, butylacetát, kyselina chlorovodíková</i>
<i>C7</i>	<i>Senec – Sládkovičovo – Galanta – Šaľa</i>	<i>etylén, hydroxid sodný, kyselina sírová,</i>
<i>C13</i>	<i>Topolčany–Hlohovec–Sered'</i>	<i>kyselina dusičná, kyselina fosforečná,</i>
<i>Z3</i>	<i>Kúty- Jablonica- Smolenice- Trnava- Sered'- Galanta- Šaľa</i>	<i>hydroxid sodný, kyselina sírová, anilín</i>
<i>Z4</i>	<i>Bratislava–Galanta–Šaľa (Štúrovo alebo Komárno)</i>	<i>anilín, hydroxid sodný, chlór</i>

Možný rozsah MU a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

Označenie trasy	Názov NCHL (UN kód a číslo nebezpečnosti)	Vzdialenosť oblasti ohrozenia v (m)	Obce v oblasti ohrozenia
C3	Etylén (1038,223)	596	Veľká Mača, Sered', Dol. Streda, Šintava, Váhovce, Šoporňa, Pata.
	Hydroxid sodný (1823,80)	100	
	Kyselina sírová (1831,886)	2900	
C5	Pentány (1265,33)	985	Sered', Dolná. Streda, Gáň, Galanta, Čierny Brod, Mostová, Vozokany, Tomášikovo.
	Butylacetát (1123,30)	736	
	Kyselina chlorovodíková (1789,88)	100	
C7	Etylén (1038,223)	596	Veľké Úľany, Sládkovičovo, M. Mača, Košúty, Galanta, Matúškovo, Kajaľ, Topoľnica.
	Hydroxid sodný 1823,80)	100	
	Kyselina sírová (1831,886)	2900	
C13	Kyselina dusičná (2032,856)	1100	Vinohrady, Šintava, Sered'
	Kyselina fosforečná (1805,80)	100	

V zmysle § 7 ods. 2 písm. b) citovanej vyhlášky, ak pri preprave nebezpečných látok nie je známy druh nebezpečnej látky na účely okamžitého zásahu sa za bezpečný priestor, v ktorom sa výskyt nebezpečnej látky nepredpokladá, považuje priestor vzdialený najmenej 100 metrov od miesta výskytu nebezpečnej látky.

Obce, ktorými prechádza prepravná trasa cez ich zastavané časti (v tabuľke sú zvýraznené) spracovávajú Plán ochrany obyvateľstva pre prípad mimoriadnej udalosti s únikom nebezpečných chemických látok.

Následky na postihnutom území a životnom prostredí závisia od množstva a druhu uniknutej látky a jej nebezpečných vlastností, ktoré sú uvedené v bode 3. týchto informácií.

1.3. KATASTROFY

1.3.1. Havárie jadrových zariadení

Zdroje

Pre obvod Galanta je ním v súčasnosti iba *Jadrové zariadenie (JZ) V2 Jaslovské Bohunice*. Jadrové zariadenie V1 je už v etape celkového vyrad'ovania. Prvý blok bol odstavený 31.12. 2006 a druhý 31.12.2008.

Možný rozsah MU a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

Pri havárii môže uniknúť ionizujúce žiarenie a rádioaktívne látky do ovzdušia i vody. Na základe platnej legislatívy sa oblasť ohrozenia pre prípad nehody alebo havárie jadrového zariadenia člení na pásma A, B, C a na 16 sektorov s veľkosťou stredového uhla 22,5 stupňa, pričom stred prvého sektora je orientovaný na sever. Rozhodnutím Úradu jadrového dozoru SR sú pre JZ V2 stanovené nasledujúce vzdialenosti:

- pásmo A: do 5 km, pásmo B: od 5 do 10 km, pásmo C: od 10 do 21 km.

Poznámky:

Pre odstavenú JZ V1 je stanovená oblasť ohrozenia s polomerom 11 km - netýka sa územia galantského obvodu. V prípade havárie JZ V2 ako aj JZ V1 je plánované vykonať evakuáciu obyvateľov z ohrozeného obvodu Trnava cez kontrolné stanovišťa v Galante a Sládkovičove.

Teritórium obvodu Galanta sa nachádza svojou severnou časťou iba v pásme C v okolí JZ V2, v ktorom sú dislokované štyri obce.

Názov nebezpečnej látky:	Rádionuklidy
Vzdialenosť hranice oblasti:	21 km
Rozloha ¹⁾ :	5 488 ha
Ohrozené obce:	Sektor VIII: Šalgočka- 459 obyvateľov, Zemianske Sady- 862, Vinohrady- 1605, Sektor IX: Sereď- 16879. Celkom: 19805 obyvateľov
Časové faktory ohrozenia:	Začiatok ⁴⁾ :
	- ak $v = 1 \text{ m/s (3,6 km/h)}$ \Rightarrow tak $t = 300 \text{ min}$
	- ak $v = 3 \text{ m/s (10,8 km/h)}$ \Rightarrow tak $t = 100 \text{ min}$
	- ak $v = 6 \text{ m/s (21,6 km/h)}$ \Rightarrow tak $t = 50 \text{ min}$

Poznámky : 4. - údaje sú vypočítané pre vzdialenosť 18 km, čo je vzdialenosť hranice obvodu Galanta od JZ J. Bohunice (v - rýchlosť prízemného vetra , t- čas začiatku ohrozenia),

V dôsledku vzniku rádioaktívnej stopy by bolo významne zasiahnuté životné prostredie (vodné plochy, pôda, budovy, cesty, lesy, vegetácia, živočíchy), potravinový reťazec, krmivá, zdroje pitnej vody a podobne. Uvedená situácia by mala vážny dopad na všetky oblasti života postihnutých ľudí na dopravu, zásobovanie vodou, potravinami, výrobu. Predpokladajú sa výpadky v dodávke elektrického prúdu.

1.3.2. Letecká prevádzka

Zdroje:

Nad teritóriom galantského obvodu vedie letová trasa číslo G 376 v úseku medzi Bratislavou a Štúrovom a okrajovo tiež trasa R23 v úseku Bratislava – Nitra. V regióne sa nachádza jediné letisko v Sládkovičove, slúžiace na vzlet a pristávanie malých lietadiel pri vykonávaní leteckého postrekovania poľnohospodárskych plodín alebo pre športovo rekreačné účely. Vrtuľníkový pristávací priestor je vybudovaný v areáli NsP Svätého Lukáša v Galante.

1.3.3. Porušenie vodnej stavby

Zdroje: 1. Liptovská Mara a Oravská priehrada
2. Kráľová

VoS Liptovská Mara

Nachádza sa v obvode Liptovský Mikuláš na území Žilinského kraja. Je zaradená do kategórie I s úžitkovým objemom 320,60 miliónov m³. Stojí na hornom toku rieky Váh v riečnom km 338,4 nad obcou Vlachy a osadou Vlašky.

VoS Oravská priehrada

Vodná stavba Oravská priehrada sa nachádza v obvode Tvrdošín na území Žilinského kraja a je zaradená do kategórie I, s úžitkovým objemom 298,10 miliónov m³. Je dislokovaná na hornom toku rieky Orava v riečnom km 63,56 nad osadami Ústie nad Priehradou a Dolný Štefanov. Pozostáva z dvoch komplexov: vodná nádrž elektrárne Orava a vyrovnávací nádrž s elektrárnou Tvrdošín. Dosahuje výšku 30,86 m nad terénom.

VoS Kráľová

Nachádza sa v regiónoch Galanta a Šaľa, na rieke Váh s objemom 53,2 mil. m³. Skladá sa z pozdĺžnych hrádzí, hate, vodnej elektrárne, plavebnej komory, prehĺbenia a úpravy Váhu pod stupňom. Je zaradená do kategórie „I“. Dosahuje maximálnu hĺbku 15 m a plochu 1170 ha.

Možný rozsah MU a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

VoS Liptovská Mara a Oravská priehrada

Predpokladaný rozsah zaplaveného územia pozostáva z 24 obcí s príľahlými časťami a osadami nasledovne:

P.č.	Obec	Vzdial. od VoS (km)		Max. výška PV nad brehom v obci (m)		Rýchl. prielom. vlny (m.s ⁻¹)		Čas kulminácie priel. vlny (hod, min)		Zaplaené (%)	Počet obyvateľov obce	Počet ohrozených obyv.
		LM	OP	LM	OP	LM	OP	LM	OP			
1	Vinohradyn/Váhom	247,8	279,5	1,0	1,0	1,9	1,7	27,58	37,50	Okraj	1605	143
2	Sereď	252,8	284,5	1,5	0,5	2,2	2,3	29,49	39,00	100%	16879	16879
3	Šintava	254,8	286,5	1,0	0,5	1,8	1,6	30,16	39,24	20%	1823	365
4	Dolná Streda	255,8	287,5	0,5	0,5	1,6	1,5	30,39	39,30	100%	1423	1423
5	Pata	257,8	289,5	3,0	3,0	1,8	1,7	31,20	40,24	Okraj	3084	142
6	Hoste	257,8	289,5	3,0	3,0	1,8	1,7	31,20	40,24	100%	501	501
7	Váhovce	259,8	291,5	1,5	1,5	1,1	1,1	34,15	40,24	100%	2111	2111
8	Veľká Mača	259,8	291,5	1,5	1,5	1,1	1,1	34,15	40,24	100%	2683	2683
9	Abrahám	259,8	291,5	1,5	1,5	1,1	1,1	34,15	40,24	100%	1092	1092
10	Šoporňa	260,8	292,5	3,0	3,0	1,9	1,6	34,42	41,53	40%	4271	1708
11	Gáň	261,8	293,5	0,5	0,5	1,8	1,5	35,11	42,30	100%	710	710
12	Malá Mača	261,8	293,5	0,5	0,5	1,8	1,5	35,11	42,30	80%	609	609
13	Sládkovičovo	265,8	297,4	1,5	1,5	2,7	2,6	35,42	43,12	50%	5729	2865
14	Galanta	267,8	299,4	1,0	1,0	1,1	1,8	38,00	44,18	100%	16118	16118
15	Kajal	268,8	300,4	1,0	1,0	2,2	1,9	38,04	44,18	100%	1517	1517
16	Košúty	271,8	303,4	1,5	1,5	2,4	2,4	39,34	49,42	40%	1496	598
17	Topoľnica	272,8	304,3	0,5	0,5	1,9	2,3	40,54	49,54	100%	845	845
18	Matúškovo	272,8	304,3	0,5	0,5	1,9	2,3	40,54	49,54	100%	2005	2005
19	Čierny Brod	273,8	305,3	0,5	0,5	2,0	1,9	41,20	49,54	Okraj	1602	150
20	Mostová	273,8	305,3	0,5	0,5	2,0	1,9	41,20	49,54	50%	1646	823
21	Horné Saliby	277,8	309,3	3,0	3,0	3,0	1,9	43,32	50,00	100%	3269	3269
22	Dolné Saliby	278,8	310,4	0,5	0,5	2,4	2,1	43,32	50,00	100%	1985	1985
23	Kráľov Brod	286,3	317,8	0,7	0,7	0,9	0,8	47,08	50,00	100%	1145	1145
24	Dolný Chotár	304,8	328,4	0,3	0,3	0,7	0,7	52,42	50,00	100%	379	379
SPOLU:											60065	

Pri rozrušení vodných stavieb LM a OP sa v predpokladanom časovom úseku t.j. približne od 27,58 hod na severnej hranici obvodu až po 52,42 hod. na južnej hranici obvodu vytvorí záplavová vlna. Predpokladá sa zaplavenie 328,6 km² z územia obvodu.

VoS Kráľová

Pravostranné rozrušenie. Porušenie pravej bočnej hrádze v blízkosti objektu so šírkou otvoru 1 500 m by malo za následok vlnu postupujúcu územím vpravo od koryta Váhu rovinným terénom, ktorá by zasiahla tu ležiace obce. Prielomovou vlnou by boli zničené obce Kajal a Topoľnica s časom príchodu čela za 25 min resp. 35 min. Storočnou vodou by boli čiastočne zaplavené za 70 min - mesto Galanta (30 %), za 132 min - obec Matúškovo (30 %), za 54 min - Dolné Saliby (40 %) a za 376 minút - Kráľov Brod (80 %). Veľkosť ohrozeného priestoru predstavuje plochu 89,25 km²

Pri **Pravostrannom prielome** by bola ohrozená osada Štrkovec (časť obce Šoporňa) s počtom osôb 130. Veľkosť ohrozeného priestoru predstavuje plochu 15 km². Čelo prielomovej vlny dosiahne Štrkovec za 14 min. s výškou vody 3,20 m.

P.č.	Obec	Vzdialenosť od VoS (km)	Max. výška PV nad brehom v obci (m)	Rýchl. priel. vlny (m.s ⁻¹)	Čas kulminácie priel. vlny (min)	Zaplavené (%)	Počet obyvateľov obce	Počet ohrozených obyv.
Pravostranné rozrušenie								

1	Kajal	2,0	2,90	2,10	25	100%	1517	1517
2	Topoľnica	3,0	2,60	2,00	35	100%	845	845
3	Galanta	5,0	2,00	1,20	70	30%	16118	4835
4	Matúškovo	7,0	1,60	1,00	132	30%	2005	602
5	Dolné Saliby	10,0	1,40	1,40	154	40%	1985	794
6	Kráľov Brod	15,0	1,70	0,90	376	80%	1145	916
	SPOLU:							9509
	Lavostranné rozrušenie							
1	Štrkovec	1,2	3,20	3,20	14	100%	130	130

➤ **Následky na postihnutom území**

Prvoradé je riziko utopenia osôb, zvierat v dôsledku v dôsledku silného toku a vysokej hladiny vody na zaplavovaných územiach. Ďalšími formami ohrozenia sú najmä možnosti vzniku epidémií, nedostatok pitnej vody a potravín. Vážne následky spôsobí strata prístrešia, zaplavenie ciest, cestných mostov a železničných tratí na rozsiahlych plochách, čím by sa komplikovala dopravná situácia. Na území ohrozenom prípadným rozrušením VoS LM a OP sa nachádza veľké množstvo hospodárskych zvierat a hydiny ako aj podnikov priemyselného, potravinárskeho a poľnohospodárskeho charakteru. **Pri ľavostrannom aj pravostrannom rozrušení VoS Kráľová** sú časové intervaly (14 min. resp. 25 min.) na realizáciu prvoradého opatrenia t.j. vyrozumienia a varovania obyvateľstva obcí nachádzajúcich sa v blízkosti vodnej stavby veľmi krátke. Riziká strát na životoch sú preto veľké. V prípade čelného rozrušenia vodnej stavby Kráľová sa voda udrží v koryte Váhu a k zaplaveniu nedôjde.



Vplyv na životné prostredie spočíva najmä vo veľkosti ohrozeného územia, kde by dochádzalo k poškodeniu terénu, terénnych útvarov, vzniku nánosov a naplavenín. Ohrozenie sa týka najmä zaplavenia rozsiahlych plôch pôd s ich faunou a flórou. Predpokladá sa znečistenie prírody vrátane vodných tokov s naplaveninami.

3. NEBEZPEČNÉ VLASTNOSTI A OZNAČENIE LÁTKO A PRÍPRAVKOV, KTORÉ BY MOHLI SPÔSOBIŤ MIMORIADNU UDALOSŤ

V ďalšom texte sú popísané tie nebezpečné chemické látky, ktoré predstavujú zdroj ohrozenia v rámci územného obvodu. V prípade prepravovaných NCHL tie, ktoré majú najväčší dosah oblasti ohrozenia pre konkrétnu prepravnú trasu z vybraných druhov.

3.1. AMONIAK (SK), AMMONIA (EN), CAS číslo: 7664-41-7

Označenie pri preprave podľa medzinárodných predpisov (ADR, RID):

Číslo látky (UN-kód): 1005	
Číslo nebezpečnosti (Kemlerov kód): 268 (2-plyn, 6-jedovatý, 8-žieravý)	
Bezpečnostné značenie (nálepka):	2.3  8 

Charakteristika a nebezpečné vlastnosti



Amoniak je pri bežnom tlaku a teplote bezfarebný plyn (teplota varu za normálnych podmienok je -33,5°C) s charakteristickým prenikavým, ostrým, silne dráždivým zápachom. V plynnom skupenstve je mierne ľahší ako vzduch. Je toxický, málo horľavý, za tepla (požiaru) sa rozkladá na nitrózne plyny, pri vyšších teplotách > 650° C je samovznietivý. V zmesi so vzduchom je v určitom rozmedzí koncentrácií výbušný. Je veľmi dobre rozpustný vo vode, s kyselinami reaguje za vzniku amónnych solí. Koroduje farebné kovy, galvanizované predmety, meď a zlúčeniny medi. Skladuje a prepravuje sa skvapalnený pod tlakom. Vytiekajúca kvapalina prechádza rýchlo do plynnej fázy. Pri rozpínaní plynu sa môžu krátkodobo tvoriť hmly, ktoré sú ťažšie ako vzduch.

Dlhý účinok nižších koncentrácií vedie k poškodeniu obdobnému ako u iných dráždivých látok. Sú to neprijemnosti s podráždenými spojivkami, dráždenie sliznice nosohltanu, priedušiek a kašeľ. Vyššie

koncentrácie poškodzujú oči. Pobyt vo vysokých koncentráciách (najmä v uzavretom priestore), má za následok pocit silného podráždenia dýchacích ciest, očí a môže dôjsť ku kŕčom a zavodeniu pľúc - edému. Jeho následkom môže byť náhla smrť udusením. Styk s tekutinou vyvoláva ťažké omrzliny. Nad hladinami vôd sa môžu vytvárať hmla a pary so silnými dráždivými účinkami. S vodou tvorí látka silne leptavú zmes aj pri zriedení. Vzhľadom k životnému prostrediu je veľmi toxický pre vodné organizmy (predovšetkým ryby), pričom významnú úlohu zohráva jeho veľmi dobrá rozpustnosť vo vode. Môže meniť pH - hodnotu ekologických systémov, spôsobuje okysľovanie pôd a podporuje eutrofizáciu vôd (premnoženie rias a siníc).

3.2. CHLÓR (SK), CHLORINE (EN), CAS číslo: 7782-50-5

Označenie pri preprave podľa medzinárodných predpisov (ADR, RID):

Číslo látky (UN-kód): 1017	
Číslo nebezpečnosti (Kemlerov kód): 266 (2-plyn, 66- veľmi jedovatý)	
Bezpečnostné značenie (nálepka):	2.3  8 

Charakteristika a nebezpečné vlastnosti

Chlór je žltozelený, štipľavo zápachajúci, jedovatý, žieravý, nehorľavý plyn. Je veľmi reaktívny. S mnohými prvkami reaguje za vzniku plameňa. Napadá kovy. S vodíkom tvorí traskavý plyn, ktorý pri prívode tepla a svetla exploduje. Plyn sa len nepatrne rozpúšťa vo vode.


Vyskytuje sa ako stlačený alebo skvapalnený v tlakových fľašiach, sudoch alebo cisternách. V kvapalnom stave je svetlý, bezfarebný. Po uvoľnení rýchlo prechádza do plynného stavu. Pri rozpínaní chlóru sa rýchlo tvorí veľké množstvo chladnej hmla. Plyn a hmla sú ťažšie ako vzduch.

Po inhalačnej expozícii sa objavuje kašeľ, bolesti na prsiach, zvracanie (v niektorých prípadoch krvavé), pocit dusenia a bolesti hlavy. Nadýchanie sa chlóru vedie k poleptaniam dýchacích ciest a pľúc. Je možný pľúcny edém, ktorý môže vzniknúť s oneskorením až 2 dní. Vyvoláva poleptanie očí a podráždenie kože, až po tvorbu pľuzgierov. Pri styku so skvapalnenou formou sa môžu vyskytnúť omrzliny.

Nad hladinami vôd sa môžu vytvárať jedovaté leptavé zmesi. Chlór reaguje s mnohými anorganickými a organickými látkami spravidla za uvoľnenia tepla. Organické látky môžu v plynnom chlóre horieť. Z biologického hľadiska má látka vysokotoxické účinky na vodu. Je nebezpečná najmä pre ryby a vodné organizmy. S vodou tvorí toxické zlúčeniny aj napriek riedeniu.

3.3. KYSELINA SÍROVÁ (SK), roztoky $\geq 51\%$, SULPHURIC ACID (EN), CAS číslo: 7664-93-9

Označenie pri preprave podľa medzinárodných predpisov (ADR, RID):

Číslo látky (UN-kód): 1830	
Číslo nebezpečnosti (Kemlerov kód): 80 (8-žieravá)	
Bezpečnostné značenie (nálepka):	8 

Charakteristika a nebezpečné vlastnosti

Bezfarebná, bez zápachu, hygroskopická, s vodou dobre miešateľná, jedovatá kvapalina. Jej pary sú ťažšie ako vzduch. Látka nesmie prísť do styku s vodou, alkalickými kovmi, amoniakom, oxidmi fosforu, fosforom, lúhmi, kyselinami, hydridmi, permanganátmi, dusičnanmi, karbidmi, organickými rozpúšťadlami, a. i..

Pary spôsobujú silné dráždenie, resp. poleptanie očí, dýchacích ciest a pokožky. Styk s kvapalinou vedie k vážnemu poškodeniu tkanív (najťažšie formy chemických popálenín III. stupňa až hĺbkové zuhoľnatenie postihnutých častí. Koncentrovaná kyselina odvodňuje a spôsobuje bolestivé rany.


Príznaky - pálenie očí a pokožky, nosnej a hrtanovej sliznice, silné dráždenie na kašeľ, dýchacie ťažkosti, pri požití prudká páľivá bolesť dutiny ústnej a zažívacieho traktu, bolesti brucha, črevné a žalúdočné poruchy, nevoľnosť, zvracanie až šokový stav.

Ekologické informácie: je toxická pre ryby a planktón, aj v zriedenej forme má žieravé účinky, nespôsobuje biologický nedostatok kyslíka, znehodnocuje zdroje pitných, povrchových vôd a pôdu, posúva hodnoty pH. Škodlivinu je zakázané vypúšťať do akýchkoľvek zdrojov vôd a do pôdy.

3.4. PENTÁN (SK), PENTANE (EN), CAS číslo: 109-66-0

Označenie pri preprave podľa medzinárodných predpisov (ADR, RID):

Číslo látky (UN-kód): 1265
Číslo nebezpečnosti (Kemlerov kód): 33 (ľahko vznetlivá kvapalina)
Bezpečnostné značenie (nálepka): 3



Pentán je veľmi horľavá prchavá bezfarebná kvapalina bez zápachu, prípadne benzínového zápachu. Je ľahší ako voda, vo vode málo rozpustný. Pary sú ťažšie ako vzduch (relatívna hustota pár = 2,49). Výpary môžu tvoriť so vzduchom výbušnú zmes pri normálnych teplotách. Môže sa elektrostaticky nabíjať. Reaguje s oxidačnými činidlami. Pri úniku do kanalizácie hrozí nebezpečenstvo výbuchu.



Vysoké koncentrácie pár majú narkotický účinok, môžu spôsobiť ospalosť alebo závraty a poruchy srdcového rytmu. Dlhodobé vdychovanie môže vyvolať edém a zápal pľúc. Kvapalina dráždi oči a pokožku. Opakovaná expozícia môže spôsobiť vysušenie alebo popraskanie pokožky. Symptómy: únava, bolesti hlavy, závrat, poruchy srdcového rytmu, bezvedomie, zastavenie dýchania.

Ak prenikne do pôdy alebo vody, môže ohroziť dodávku pitnej vody. Pentán je jedovatý pre vodné organizmy. Vo vodnej zložke životného prostredia môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky.

3.5. KYSELINA DUSIČNÁ (SK), roztoky $\geq 70\%$, NITRIC ACID (EN), CAS číslo: 7697-37-2

Označenie pri preprave podľa medzinárodných predpisov (ADR, RID):

Číslo látky (UN-kód): 2031
Číslo nebezpečnosti (Kemlerov kód): 885 (silne žieravá horenie podporujúca látka)
Bezpečnostné značenie (nálepka): 5.1 8



Nehorľavá, bezfarebná až hnedá, štipľavo páchnuca, s vodou neobmedzene miešateľná, na vlhkom vzduchu dymiaci jedovatá kvapalina ťažšia ako voda. Je stála iba v zriedenom stave. Vyvíja na vzduchu vysoko jedovate hnedé až žlté pary, ktoré sú ťažšie ako vzduch. Reaguje s kovmi za vzniku vodíka a nitróznych plynov, pri styku s horľavými resp. organickými látkami hrozí nebezpečenstvo vzniku samovznietenia.


Pary spôsobujú ťažké poleptanie očí, dýchacích ciest, pľúc i kože. V ťažkých prípadoch je možný edém pľúc. Môže sa prejavovať s oneskorením až do 2 dní. Pri nadýchaní je preto v každom prípade potrebné lekárske ošetrenie. Vysoké koncentrácie pár (nitróznych plynov) spôsobujú poruchy centrálného nervového systému. Styk s tekutinou vedie k ťažkému poleptaniu zasiahnutých častí tela. Rany sa hoja neobyčajne pomaly. Príznaky: pálenie a bolesti očí, slizníc - nosných, hltanových a kože, dýchavičnosť.

Kyselina dusičná je nebezpečná pre zdroje pitnej vody. Je toxická pre ryby a planktón.

3.6. ANILÍN (SK), ANILINE (EN), CAS číslo: 62-53-3

Označenie pri preprave podľa medzinárodných predpisov (ADR, RID):

Číslo látky (UN-kód): 1547
Číslo nebezpečnosti (Kemlerov kód): 60 (jedovatá alebo zdraviu škodlivá látka)
Bezpečnostné značenie (nálepka): 6



Jedovatá olejovitá bezfarebná až nahnedlá kvapalina s charakteristickým aromatickým zápachom, ťažšia ako voda. Na svetle hnedne. Vo vode je čiastočne rozpustná a tvorí s ňou jedovatú zmes. Prudko reaguje pri styku s oxidačnými činidlami a kyselinami. Je horľavá. Pri silnom zahriatí alebo požiari sa rozkladá za vzniku vysoko jedovatých pár, ktoré obsahujú nitrózne plyny. Pary sú ťažšie ako vzduch a v určitom rozmedzí koncentrácie vytvárajú so vzduchom výbušnú zmes.

Kvapalina aj pary sa vstrebávajú i kožou. Anilín je silný krvný jed. Mení krvné farbivo (vzniká methemoglobulín) a poškodzuje červené krvinky (hemolýza). Následkom je poškodenie ľadvín a pečene. Počiatočný pocit dobrej pohody (anilínové opojenie) zvädza považovať situáciu za nevinnú. Alkohol nebezpečne zvyšuje jedovatosť anilínu. Pri väčších otravách sa prejavujú účinky na nervový systém. Pri ťažkej otrave nastáva hlboké bezvedomie. Príznaky: modré sfarbenie (cyanóza) začínajúce sa na perách a pod nechtami, veselá nálada, silné bolesti hlavy, nevoľnosť, zvracanie, slabosť, závrate, možné poruchy srdcového rytmu, podráždenie močového mechúra, krvavý moč, problémy s dýchaním, eventuálne kŕče, bezvedomie.


4. INFORMÁCIE O SPÔSOBE VAROVANIA OBYVATEĽSTVA A O ZÁCHRANNÝCH PRÁČACH

Informačný systém civilnej ochrany tvorí hlásnu službu a informačnú službu civilnej ochrany, pričom


- hlásna služba zabezpečuje včasné varovanie obyvateľov a vyrozumenie osôb činných pri riešení následkov mimoriadnej udalosti a obcí o ohrození alebo o vzniku mimoriadnej udalosti,
- informačná služba zabezpečuje zber, spracovanie, vyhodnocovanie a poskytovanie informácií.

Varovanie obyvateľstva sa vykonáva varovnými signálmi


- „Všeobecné ohrozenie“** - dvojminútovým kolísavým tónom sirén pri ohrození alebo pri vzniku mimoriadnej udalosti, ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.

	VŠEOBECNÉ OHROZENIE	
Tón sirén:	2 - minútový kolísavý tón	

- „Ohrozenie vodou“** - šesťminútovým stálym tónom sirén pri ohrození ničivými účinkami vody.

	OHROZENIE VODOU	
Tón sirén:	6 - minútový stály tón	

Koniec ohrozenia alebo koniec pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti sa vyhlasuje signálom **„Koniec ohrozenia“** - dvojminútovým stálym tónom sirén bez opakovania.

	KONIEC OHROZENIA	
Tón sirén:	2 - minútový stály tón	

Varovné signály a signál „Koniec ohrozenia“ sa následne dopĺňajú hovorenou informáciou prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov.

Preskúšanie prevádzkyschopnosti systémov varovania obyvateľstva sa vykonáva **dvojminútovým stálym tónom sirén** po predchádzajúcom informovaní obyvateľstva o čase skúšky prostredníctvom hromadných

informačných prostriedkov. Koordináciu preskúšavania týchto systémov vykonáva Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Záchranné práce

Záchranné práce sú činnosti na záchranu života, zdravia osôb a záchranu majetku, ako aj na ich odsun z ohrozených alebo z postihnutých priestorov. Súčasťou záchranných prác sú činnosti na zamedzenie šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti a vytvorenie podmienok na odstránenie následkov mimoriadnej udalosti.

Záchranné práce vykonávajú záchranné zložky integrovaného záchranného systému, útvary Policajného zboru a osoby povolané na osobné úkony.

Činnosť pri záchranných prácach obsahuje najmä

- varovanie obyvateľstva a vyrozumenie osôb ohrozených mimoriadnou udalosťou a aj pri zmenách situácie počas vykonávania záchranných prác,
- vykonanie prieskumu a pozorovania na postihnutom území, ktorého cieľom je vyhľadať postihnuté osoby mimoriadnou udalosťou, vyznačiť kontaminované a životu nebezpečné úseky,
- vyslobodzovanie postihnutých osôb z trosiek zničených a narušených budov, vrakov dopravných prostriedkov, ochranných stavieb, zo zaplavených priestorov a z horiacich budov,
- prívod vzduchu a vody osobám v zavalených priestoroch a ochranných stavbách,
- individuálnu ochranu osobám v kontaminovanom priestore a ich odsun z tohto priestoru,
- poskytnutie prvej predlekárskej pomoci a neodkladnej zdravotnej starostlivosti zraneným osobám vrátane odsunu postihnutých do zdravotníckych zariadení,
- lokalizáciu a likvidáciu požiarov ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky,
- kontrolu kontaminovania a ožiarenia osôb, kontrolu kontaminovania územia, ovzdušia a budov,
- poskytnutie jódovej a špeciálnej profylaxie,
- hygienickú očistu postihnutých osôb,
- likvidáciu úniku nebezpečných látok a zabránenie ich šíreniu,
- špeciálnu očistu a dezaktiváciu územia, budov, priestorov, dopravných prostriedkov a komunikácií nevyhnutných pre činnosť nasadených síl a prostriedkov,
- dezinfekciu, dezinfekciu a deratizáciu územia, budov, priestorov, dopravných prostriedkov a komunikácií nevyhnutných pre činnosť nasadených síl a prostriedkov,
- reguláciu pohybu osôb a dopravných prostriedkov na postihnutom území,
- uzavretie postihnutého územia,
- ochranu postihnutých osôb a nasadených síl a prostriedkov pred nepriaznivými poveternostnými vplyvmi a následkami mimoriadnej udalosti,
- odsun nezranených osôb z postihnutého územia,
- núdzové zásobovanie a núdzové ubytovanie osôb, ktoré sú následkom mimoriadnej udalosti bez základných životných potrieb,
- poskytnutie veterinárnej pomoci postihnutým a ohrozeným zvieratám a vykonanie veterinárnej očisty,
- odpojenie poškodených rozvodných sietí a zariadení ohrozujúcich postihnuté osoby, nasadené sily, prostriedky a majetok,
- pozorovanie postihnutého územia a kontrolné merania,
- spevňovanie alebo strhávanie poškodených stavieb, budov a konštrukcií ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky,
- uvoľňovanie zahataných vodných tokov,
- uvoľňovanie určených cestných komunikácií a železničných tratí, vytvorenie priechodov a prejazdov potrebných na vykonávanie záchranných prác a odsun postihnutých osôb,
- čerpanie a vypúšťanie vody zo zaplavených častí budov a územia, kde sa vykonávajú záchranné práce,
- zachytávanie ropných produktov na vodných tokoch a plochách,

- identifikáciu, odsun a pochovávanie usmrtených osôb,
- uskladňovanie, odsun a likvidáciu kontaminovaného materiálu a ekologickú asanáciu zvyškov nebezpečných látok,
- psychologickú pomoc a duchovnú pomoc.

5. ÚLOHY A OPATRENIA PO VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI

Po vzniku mimoriadnej udalosti a vyhlásení mimoriadnej situácie sa vykonávajú základné úlohy a opatrenia:

- ***záchranné práce*** silami a prostriedkami z územia, na ktorom bola vyhlásená mimoriadna situácia
 - obce, mestá, Obvodný úrad Galanta vedú zoznamy využiteľných síl a prostriedkov pri záchranných prácach rámci svojho územného obvodu,
- ***evakuácia***
 - dotknuté obce, mestá a Obvodný úrad Galanta majú pre plánovanú evakuáciu spracované plány evakuácie v zmysle vyhlášky MV SR č. 75/1995 Z.z. o zabezpečovaní evakuácie v znení neskorších predpisov,
- ***núdzové ubytovanie a núdzové zásobovanie***
 - obce, mestá a Obvodný úrad Galanta majú spracovaný prehľad ubytovacích a stravovacích zariadení využiteľných v prípade mimoriadnej udalosti na zabezpečenie núdzového zásobovania a núdzového ubytovania, ktorý je súčasťou plánu núdzového zásobovania a núdzového ubytovania,
 - podľa potreby obce uzatvárajú s prevádzkovateľmi ubytovacích a stravovacích zariadení dohody o zabezpečení núdzového zásobovania a núdzového ubytovania,
- ***použitie základných zložiek integrovaného záchranného systému***
 - základné zložky integrovaného záchranného systému:
 - hasičský a záchranný zbor,
 - záchranná zdravotná služba,
 - kontrolné chemické laboratórium CO,
 - horská záchranná služba,
 - banská záchranná služba.

Pre prípad mimoriadnej udalosti sú fyzické osoby povinné

- a) dodržiavať pokyny obvodných úradov, obcí, ako aj iných právnických osôb a fyzických osôb uvedených v § 16 zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane
- b) riadiť sa ich pokynmi na ukrytie a evakuáciu,
- c) vykonávať opatrenia na ochranu potravín, vody, zvierat a krmív, ktoré vlastnia alebo sú im zverené,
- d) plniť úlohy v jednotkách a zariadeniach civilnej ochrany podľa určenia a zaradenia a na plnenie úloh sa vopred pripraviť,
- e) vykonávať časovo obmedzené práce pre civilnú ochranu súvisiace s bezprostrednou ochranou života, zdravia a majetku,
- f) poskytnúť vecné prostriedky, ktoré vlastnia alebo užívajú,
- g) poskytnúť potrebné priestory a prostriedky na núdzové ubytovanie osobám postihnutým mimoriadnou udalosťou, ako aj osobám, ktoré vykonávajú záchranné práce.

Povinnosti uvedené pod písm. e), f) a g) nie je fyzická osoba povinná splniť v prípade, ak by tým vystavila vážnemu ohrozeniu seba alebo blízke osoby alebo ak jej v tom bránia iné dôležité okolnosti.

Mimoriadna situácia sa nevyhlasuje ak bol vyhlásený výnimočný stav alebo núdzový stav. Vtedy sa postupuje podľa osobitného zákona.

6. PODROBNOSTI O TOM, KDE SA DAJÚ ZÍSKAŤ ĎALŠIE INFORMÁCIE SÚVISIACE S PLÁNMI OCHRANY

Podrobnosti a ďalšie informácie súvisiace s plánmi ochrany obyvateľstva je možné získať na Obvodnom úrade Galanta, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia, na ul. Nová Doba č. 1408/31, alebo na tel. č. 031/7886 118 resp. 0905 237 425.

V prípade povodňovej úlohy a povinnosti orgánov štátnej správy ochrany pred povodňami na zabezpečenie obyvateľstva pred povodňami sú dané povodňovým plánom, ktorého súčasťou je aj povodňový plán záchranných prác, ktorý spracováva obec ako povodňový orgán ochrany pred povodňami.

7. ODKAZ NA OBMEDZENIA VYPLÝVAJÚCE Z OCHRANY DÔVERNÝCH INFORMÁCIÍ A UTAJOVANÝCH SKUTOČNOSTÍ

Vyššie zverejnené informácie sú v súlade so zákonom č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a nevzťahujú sa na žiadne obmedzenia vyplývajúce zo zákona č. 215/2004 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

Verejnosť má možnosť sa vyjadriť k uvedeným informáciám do 30 dní po zverejnení, na Obvodnom úrade Galanta, Nová Doba č. 1408/31. Opodstatnené pripomienky sa zohľadnia pri aktualizovaní Plánov ochrany obyvateľstva.